

Lausunto henkilötunnuksen uudistamista pohtineen työryhmän loppuraportista

Kh

Valmistelija: hallintosihteeri Juha Rinta-Jouppi

Valtiovarainministeriö asetti 21.8.2017 työryhmän selvittämään henkilötunnuksen uudistamista ja valtion takaaman henkilön identiteetin hallinnoimista. Työryhmä asetettiin, koska nykyisen henkilötunnuksen rakenteen, muodostamistavan sekä myöntö- ja käyttötapojen ei katsottu vastaavan yhteiskunnan tarpeita pitkällä tähtäimellä. Työryhmän toimikausi oli 1.9.2017 - 31.12.2019.

Työryhmän tehtävänä oli:

- kartoittaa henkilön yksilöivän tunnuksen lähitulevaisuuden ja pidemmän aikavälin kehitystarpeet,
- kartoittaa vaihtoehtoisia ratkaisumalleja henkilön yksilöiväksi tunnukseksi myös niille henkilöryhmille, joille ei nykyisin voida myöntää suomalaista henkilötunnusta,
- toteuttaa vaikutusten arviointi keskeisimpien vaikutusten osalta sisältäen myös henkilötunnuksen sukupuolisidonnaisuudesta luopumisen vaikutukset, ja
- laatia ehdotus henkilötunnuksen kehittämisestä sekä henkilön yksilöivästä tunnuksesta, sen hallintamallista ja uudistuksen aikataulusta.

Työryhmässä oli edustettuina valtiovarainministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, oikeusministeriö, opeus- ja kulttuuriministeriö, sisäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä ulkoministeriö. Työryhmän tukena toimi asiantuntijaryhmä, jossa oli edustettuina Digi- ja väestötietovirasto, Kansaneläkelaitos, Länsi-Suomen maistraatti, Maahanmuuttovirasto, Poliisihallitus ja Verohallinto. Lisäksi työryhmän tukena oli teemakohtaisia ryhmiä, joissa oli edustettuna myös yksityisen sektorin toimijoita.

Valtiovarainministeriö pyytää työryhmän loppuraportista lausuntoa 1.6.2020 mennessä. Työryhmä arvioi ehdotuksen valmistelun yhteydessä vaikutuksia lähinnä julkisen sektorin toimijoihin. Lausuntokierroksella toivotaan erityisesti yksityisen sektorin sekä muiden toimijoiden arvioita työryhmän ehdotuksen vaikutuksista. Lausuntokierroksella saatua tietoa hyödynnetään työryhmän raportin arvioinnissa ja jatkotyöstä linjatessa.

Lisätietoja työryhmän loppuraportista tarvittaessa antavat:

- Työryhmän puheenjohtaja lainsäädäntöneuvos, yksikön päällikkö Sami Kivivasara, p. 02955 30023, ja
- Työryhmän sihteeri erityisasiantuntija Kimmo Mäkinen, p. 02955 30930.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Loimaan kaupunki antaa seuraavan lausunnon:

Raportin mukaan yhtenäisestä tunnusjärjestelmästä koituisi erilaisia hyötyjä, kuten esimerkiksi henkilötietojen luotettavuuden parantuminen, tietosuojan ja yksityisyydensuojan lisääntyminen ja sitä kautta muun muassa rikollisen käytön vähentyminen.

Uudistus tulisi kuitenkin vaatimaan eri toimijoilta huomattavia lisäresursseja, minkä johdosta uudistuksen kustannukset rasittaisivat merkittävästi jo ennestään kuormittunutta julkista taloutta - siis myös kuntataloutta. Lisäksi esimerkiksi elinkeinonharjoittajat sekä kolmas sektori ylläpitävät myös lukuisia rekistereitä, joihin henkilötunnukset ja niiden päivitykset liittyvät kiinteästi.

Ottaen huomioon vallitsevan yhteiskunnallisen kokonaistilanteen, uudistuksen vaatimat lisäresurssit ja julkisen talouden merkittävät haasteet, ei henkilötunnuksen uudistamishanketta voida pitää tällä hetkellä kiireellisenä.

Mahdollisen uudistuksen aikataulun tulisi olla riittävän pitkälle aikavälille suunniteltu ja se tulisi toteuttaa niin, että tietojärjestelmien vaatimat muutokset sallittaisiin niiden luonnollisen uusimisen ja kehitystyön yhteydessä, jolloin kustannukset jäisivät pienemmiksi ja säästyttyisiin ylimääräiseltä resurssoinnilta, työltä ja turhilta investoinneilta. Lisäksi kuntalaisille tulisi mahdollistaa uudistuksen yhteydessä uusia henkilödokumenttinsa niin, että uusimisesta ei aiheudu henkilötunnuksen uudistamisesta johtuvia lisäkustannuksia.

Päätös: Hyväksyttiin.

Loimaan kaupunginhallitus 1.6.2020